

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ В ПЕРІОД ВИРОЩУВАННЯ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ

Д.В. Стокалюк, студент, diana20070093@gmail.com
Науковий керівник – к. с.-г. н., доцент Бондар А. О.
Миколаївський національний аграрний університет

Розглянуто загальноприйняті вимоги при вирощуванні відлучених поросят, а також нововведення, техніку відлучення, норми годівлі та вимоги до мікроклімату.

Ключові слова: поросята, вирощування, відлучення, приміщення для поросят, температурний режим, господарство.

Постановка проблеми. Сучасні технології виробництва свинини передбачають кілька систем відлучення поросят, пов'язаних насамперед з їх віком, а саме в 60-, 45-, 26- або 10-денному віці. Відлучення поросят у 60-денному віці вважають традиційним і використовують на племінних, а також невеликих товарних фермах, фермерських господарствах; у 45-денному – в репродукторних свинофермах спеціалізованих господарств; 26-денному – на великих промислових комплексах з виробництва свинини; 10-денному – на підприємствах із високою культурою виробництва або з науковою метою, але застосовують рідко. Від строку відлучення поросят залежить інтенсивність використання свиноматок. Після відлучення поросят необхідно приділяти стільки уваги, як і до нього. В цей період вони мають високі потенційні можливості росту, тому великого значення надають створенню нормальних умов для їхньої годівлі та утримання [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Експериментальні дослідження показали, що навіть якщо просто переставити годівницю, з якої свиня звикла їсти, то це викличе у свині розгубленість, і пройде певний час, ніж вона призвичаїться їсти з нового місця. Незалежно від віку поросят техніка відлучення ґрунтується на двох технологічних процесах: підготовка поросят і підготовка свиноматок. Так, поросят заздалегідь, починаючи з 5-7-денного віку, привчають до переведення на годівлю різноманітними кормами. Непривчені з раннього віку до поїдання кормів поросята після відлучення відчують голод, а тому здатні споживати велику кількість корму, не маючи фізіологічної можливості його засвоїти. Внаслідок цього у них виникає розлад функцій травного каналу, що призводить до втрати живої маси і часто навіть до загибелі. Відлучення поросят – це цілий комплекс стрес-чинників, які впливають як на поросят, так і на свиноматок. Зазвичай поросят відлучають на 60-й день лактації в один прийом. Після відлучення стресовими чинниками для них є: відсутність свиноматки, виключення з раціону материнського молока, відчуття голоду, зміна складу раціону, збільшення норми годівлі, зміна техніки годівлі, технології підготовки корму, обслуговуючого персоналу, об'єднання гнізд, перегрупування поголів'я, переведення поголів'я в інші приміщення та

зміна технології утримання. Для того щоб уникнути або зменшити згубну дію цих чинників на організм поросят, необхідно після відлучення залишати останніх у тому самому станку без перегрупування, об'єднання й переміщення гнізд, а також зміни приміщення для утримання [1].

Постановка завдання. Представити способи відлучення поросят, поступові етапи відлучення, відповідне санітарно-технічне обладнання, що використовується.

Теоретичне обґрунтування проведених досліджень. Впродовж перших 12-15 днів поросяткам не слід змінювати склад раціону, режим годівлі та технологію підготовки кормів до згодовування. Щоб запобігти переїданню й розладу функцій травного каналу, поросяткам після відлучення протягом 3-5 днів зменшують добову даванку корму на 20-30 % (коли гніздо не вирівняне), яку далі доводять до норми за 7-10 днів, не обмежуючи кількість води. У період відлучення бажано згодовувати антибіотики й молочну кислоту (по 5 г на 1 л води), які гальмують розвиток кишкової палички, що запобігає захворюванню поросят. Добова норма поживних речовин для поросят залежить від віку, живої маси та інтенсивності росту. На 100 кг живої маси поросяткам від 20 до 40 кг необхідно згодовувати 5,5-6 к. од. і не більше, ніж 4-4,5 кг сухої речовини та 120 г перетравного протеїну на 1 к. од. Для годівлі відлучених поросят використовують спеціальні суміші, які включають різноманітні корми рослинного й тваринного походження. Кількість концентрованих кормів у раціонах становить 85-90 % за поживністю, решта — трав'яне борошно, зелені та соковиті корми. На спеціалізованих фермах поросят після відлучення годують тричі на добу протягом 12-15 днів, а пізніше переводять на дворазове роздавання корму, який зволожують у співвідношенні 1 : 1. Напувають досхочу [1]. Площа підлогового станка на 1 голову в товарних господарствах – 0,35 м, в племінних – 0,4, в клітинних батареях – відповідно 0,13 і 0,20 м. Фронт годівлі 20 см, ширина годівниці поверху, висота переднього борту від підлоги – 15 см. Краща конструкція підлоги у станках підлогового типу – суцільна з керамзитобетону з підігрівом або ґратчаста, в батареях – суцільна ґратчаста. На великих комплексах відстаючих у рості відлучених поросят (жива маса нижче середньої на 30 %), поміщають в профілакторії. Температура повинна бути в межах 23-24°C, відносна вологість 60-70 %, швидкість руху повітря в холодний період м/с в теплий час, повітрообмін, відповідно, нарівні і 60 м³/год на 1 ц живої маси. У профілакторії поросят підгодовують регенованим молоком і спецкомбікормами, що застосовується при годівлі поросят-сисунів перед відлученням [2]. Відлучення поросят є стресовим та водночас важливим періодом, який впливає на них як в соціальному так і в фізіологічному відношенні. Швидке та безпроблемне подолання періоду відлучення є запорукою подальшої високої продуктивності. Дуже важливим є вік та вага поросят при відлученні (рис.1). Вибір оптимального віку відлучення залежить від технологій на фермі і становить від 21 до 28 дня.

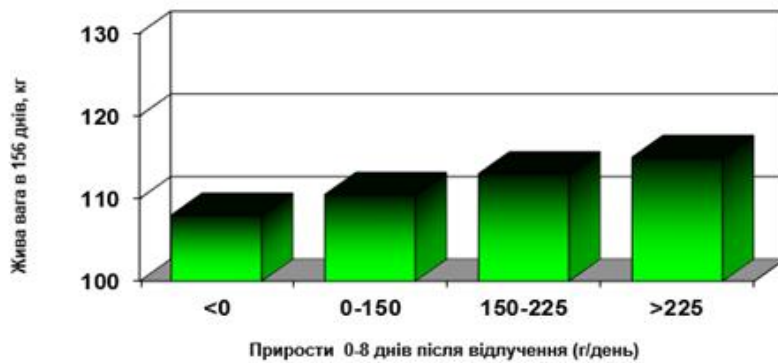

Рис. 1. Гістограма залежності приросту від живої ваги в 156 днів

Через те, що свиноматка зазвичай годує поросят і вночі, в перших два дні бажано не вимикати світло щойно відлученим поросят для полегшення орієнтування в клітці та стимулювання до поїдання корму. Приблизно до кінця 3-го тижня лактації відбувається зменшення виробництва молока свиноматкою. У свою чергу потреба в молоці у поросят зростає, вони починають відчувати цю нестачу та готові активніше споживати додатковий корм. Приміщення для поросят на дорощуванні мають бути особливі. Найвлучнішою назвою є данська klimastald — кліматичні хліви. Тобто приміщення для поросят на дорощуванні повинні мати можливість підтримання особливого мікроклімату, необхідного для щойно відлучених поросят. Температура для поросят на відлученні має бути +30°C (рис. 2).

Рис.2. Підігрів повітря інфрачервоною лампою для відлучених поросят

Тож, для забезпечення оптимальної температури та якісного повітря важливо мати систему опалення й систему вентиляції, які добре працюють. Зазвичай поросят у відділі дорощування утримують до 30 кг і надалі переводять у відділ відгодівлі, де вимоги до умов утримання не такі суворі. Відомо, що поросята відлучені з віком менш ніж 21 день та вагою менш ніж 5-5,5 кг менш пристосовані до споживання сухого корму, потребують додаткової уваги, більш

поживних та якісних кормів, кращого мікроклімату після відлучення. Досить поширеною системою є приміщення «від відлучення до забою». Крім звичної для всіх системи «порожньо-зайнято» приміщення мають бути стерильно чистими. Після дезінфекції стіни, підлогу й обладнання потрібно висушити. Особливо це важливо в приміщеннях із бетонною підлогою та решітками. Якщо підлога недостатньо суха, то як тільки прийдуть поросята, вона стане мокрою, тому що поросята своїми тілами нагрівають бетон, і нагріта в бетоні волога збереться на поверхні. А вологе й тепле середовище є сприятливим для розвитку бактерій, тому вигідніше і дешевше сушити бетон дизпаливом. Непоганих результатів можна досягнути, якщо давати поросяткам 4–5 разів на день рідку кашку з комбікорму, розведену з теплою водою. Це особливо рекомендується для поросят, відлучених із малою вагою (менше як 5 кг). Поросята, які краще споживали додатковий корм до відлучення, мали вищу вагу під час відлучення і показали високі прирости. Тому привчити поросят до споживання сухого корму ще до моменту відлучення – важливе завдання технолога ферми [3].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Для успішного відлучення поросят потрібен комплексний підхід, знання про біологічну безпеку, особливості фізіології поросят. Треба зауважити, що важливо, щоб поросята їли та росли як можна швидше після відлучення. Важко уникнути деякого зниження ваги при переході від молока свиноматки до сухого корму. Проте розуміння проблем може допомогти кормовиробникам краще розробляти дієти, що збільшують споживання кормів і запобігають розладам травлення [3]. Аналізуючи ситуацію на фермі, можливо відпрацювати систему, що дозволить успішно пройти дуже важливий період відлучення поросят і досягти хороших результатів у вирощуванні здорового поголів'я у добробутних умовах. В подальшому планується розглядати та аналізувати новітнє обладнання в галузі свинарства та висвітлювати їх в наукових роботах.

Список використаних джерел

1. Бусенко О. Т., Столюк В. Д. Технологія виробництва продукції тваринництва: Підручник. К. : Аграрна освіта, 2001. С. 240-243.
2. Гігієна вирощування відлучених поросят [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Електрон. дан. і прогр. – Дата конвертації: 05.01.2017. Сторінок – 12. С. 9. – Режим доступу: <http://chito.in.ua/lekciya-1-vstup-v-disciplinugigiyena-tvarin-plan-predmet-ta-z.html?page=9>
3. Соколов В. Відлучення поросят – критична точка у вирощуванні свиней [Електронний ресурс]: Web-сайт. – <http://pig.tekro.ua/godivlya/item/47-vidluchennja-porosjat-kritichna-tochka-u-viroshhuvanni-svinej.html>

D. Stokaluk. HYGIENIC REQUIREMENTS DURING THE PERIOD REARING WEANED PIGLETS

The article considers the generally accepted requirements for growing weaned pigs, as well as innovations, weaning techniques, feeding standards and requirements for the microclimate.

Key words: piglets, rearing, weaning, facilities for pigs, temperature regime, the f